

اهالی موسیقی در گفت‌وگو با «ایران»
از تجربیات حضور رهبران میهمان در ارکستر سمفونیک می‌گویند

چوب میهمان بر نت‌های ارکستر

ارکستر سمفونیک تهران در تازه‌ترین اجرای خود در سال ۱۴۰۱، تصمیم دارد با حضور رهبری خارجی به نام ولنگانگ ونگنروت از آلمان این ارکستر را روی صحنه ببرد. این نخستین اجرای ارکستر سمفونیک تهران در سال جدید است که در تاریخ پانزدهم و شانزدهم اردیبهشت ماه ساعت ۲۱:۳۰ در تالار وحدت برگزار می‌شود.

نقش دستگاه دیپلماسی
در تقویت اقتصاد دانش‌بنیان و کار آفرین

سیاست خارجی دانش‌بنیان

در بیانات رهبر معظم انقلاب در سال جدید، راه دستیابی به پیشرفت عادلانه و حل مشکل فقر در کشور، حرکت به سمت اقتصاد دانش‌بنیان و صرف درآمدهای نفتی برای تقویت زیرساخت‌های کشور عنوان شد. این چهارچوب اقدام، نه تنها وضعیت بدخیم اقتصاد رانتی را به سوی اقتصاد مولد پیش می‌برد که به حفظ و به‌کارگیری سرمایه انسانی کشور یعنی «نیروی انسانی تحصیلکرده» کمک خواهد کرد.

به نام استعدادیابی به کام هجو و گذران وقت!

لطفاً «عصر جدید» را به مسیر اصلی‌اش برگردانید

پوریا فرجی
منتقد

امروز در دنیا برنامه‌های مسابقه سرگرم‌کننده اما با اهداف کلان استعدادیابی نزد رسانه‌های جهانی بسیار پررونق است. برخی از آنها تلاش می‌کنند تا در زمینه انجام کارهای عجیب و غریب و محیرالعقول فضای برنامه‌هایشان را به سوی سرگرمی هدایت کنند. مثلاً انجام کارهایی که در حالت طبیعی انجام آن دور از ذهن مخاطب قلمداد می‌شود یا برنامه‌هایی از سوی رسانه‌های کشورهای عربی پخش می‌شود که به کشف و معرفی استعداد در حوزه موسیقی می‌پردازد. در این بین در ایران نیز برنامه عصر جدید طی سال‌های اخیر با اهداف کشف و معرفی استعدادها، هنری و ورزشی و رزمی و غیره نزد مخاطب ایرانی سعی کرده خود را معرفی کند و در میان سایر برنامه‌های سرگرم‌کننده از این دست در دنیا حرفی برای گفتن داشته باشد.

چند سال پیش که عصر جدید اولین فصل خود را آغاز کرد، در تبلیغات پیشین این برنامه در ماه‌ها پیش از پخش اولین قسمت فصل اول اینگونه مطرح می‌شد که در این برنامه مقرر است تا استعدادهای گوناگون را در قالب رسانه به مخاطب ایرانی معرفی کند و طی یک فراخوان سراسری و گسترده در سطح کشور اعلام کرد تا افراد یا گروه‌های مختلف را آتچنان که به‌عنوان حرفه و هنر برای دیگران می‌تواند جذاب باشد به این برنامه معرفی کند. در آخر تعدادی از آثار و کارهای آماده شده برای این برنامه از میان آن‌ها رسیده موفق شدند تا در مرحله نهایی عصر جدید شرکت کنند. آن‌جا که اساس برنامه‌ای در این سطح و کیفیت تا آن موقع در رسانه صد اوسیماسبق به سابقه نبود به طور طبیعی برای مخاطب می‌توانست صرفاً بواسطه همین یک عامل ایجاد جذابیت کند، خصوصاً در زمینه بخش‌هایی مانند موسیقی و هنرهای رزمی مخاطب اشتیاق و علاقه بیشتری برای تماشا از خود نشان می‌داد. اولین فصل از عصر جدید در حالی آغاز شد که داوران شناخته شده در حوزه‌های بازیگری و موسیقی و یک داور شناخته نشده و بی‌ارتباط برای داوران آثار معرفی شدند.

فصل اول، ایجاد چالش

دقیقاً از اولین قسمت‌های فصل اول این برنامه یک مسأله به کلان مسائل چالشی مربوط به این برنامه اضافه شد و آن اینکه داوران بر چه اساس آثار راه یافته به مرحله نهایی را به بررسی و کیفیت سنجی و امتیازدهی و داور می‌گذارند؟ این سؤال تا فصول بعدی این برنامه و خصوصاً فصل تازه که از تعطیلات نوروز ۱۴۰۱ از شبکه سوم سیما پخش می‌شود هنوز بدون یک پاسخ منطقی و قانع‌کننده برای پرسشگران باقی است! گاهی در فصول پیشین و فصل جدید مسأله سلیقه در داوران خود را عیان کرده است. این سلیقه محوری که دیگر در فصل تازه به شکلی نمایان‌تر خود را نشان داده گاهی از سوی یک داور در قالب خشم و پرخاش و عتاب رخ می‌نماید و گاهی از سوی یک داور به تعریف و تمجید فراوان ختم می‌شود و گویی هنوز هم این برنامه از یک متر و معیار مشخص و دسته‌بندی شده و خصوصاً طیف‌بندی شده براساس شرایط و ویژگی‌های شرکت‌کننده در داور برخوردار نیست.

عصر جدید به خودی خود یک اتفاق مثبت در رسانه صد اوسیماسمحسوب می‌شود و محلی است تا استعدادها

سطحی‌ترین شکل بروز و ظهور کند که گاهی نیز حتی به مرزهای ابتدال نزدیک می‌شود و در عین حال مورد داوران و بررسی و امتیازدهی نیز قرار می‌گیرد.

فصلی برای حواشی

فصول پیشین و حتی فصل تازه این برنامه با حواشی گوناگونی همراه بوده است که گاهی منجر شده تا برخی از این حواشی پررنگ‌تر از متن این برنامه به چشم بیاید. به طور مثال استفاده فراوان از واژه‌های غیرفارسی در این برنامه از سوی داوران و مجری یا حتی پرخاش یک داور به یک شرکت‌کننده بر سر مسأله بیان به زعم وی اشتباه اش، بیش از سایر بخش‌ها در این برنامه خصوصاً در فضای مجازی بازخورد و بازدید داشته است. بررسی همین موارد حاشیه‌ای نیز شاهدهی بر آن نکته مطروحه در سطوح بالاست که این برنامه گاهی ظرفیت و توان حاشیه‌سازی بالقوه! دارد که در صورت تداوم بیشتر این روند، عصر جدید نه تنها از هدف ابتدایی و متصور خود مبنی بر توجه و تمرکز بر استعدادیابی دور می‌شود، بلکه کارکردهای مثبت سرگرم‌کننده سالم خود را نیز برای مخاطب از دست می‌دهد، مگر اینکه به فراخور شرایط رسانه و به میل سیاست‌های سازندگان این برنامه، حواشی آن نیز جزئی از ساختار برنامه قلمداد و انتخاب شود که در این صورت دیگر ساحت بحث فضای دیگری را اقتضا می‌کند.

در خصوص محتوای آثار و ارائه‌هایی که از شهرهای مختلف ایران در این برنامه از آنها رونمایی می‌شود یک نکته قابل بیان است که مرتبط با کارکرد و صورتی است که این برنامه طی چند فصل در چند سال از خود نشان داده است. گروه‌های مختلف شرکت‌کننده در تهیه و تولید آثارشان گویی در یک ساختار مهندسی معکوس، تمایلات و ذائقه این برنامه را کشف کرده‌اند. به این صورت آنها معمولاً بیش از آنکه استعدادهای خود را بروز بدهند، روی پدیده‌هایی برای تولید یک اثر برنامه‌ریزی و تمرکز می‌کنند که می‌تواند مورد پسند برنامه عصر جدید است و همچنین داوران آن که دقیقاً اقتضات رسانهای برنامه عصر جدید از آنها توقعات و انتظارات ولو حداقلی دارد. بنابراین مثلاً در فصل تازه این برنامه مشاهده می‌شود که یک گروه نوازنده هنر موسیقی کتولی که هنر و فرهنگ‌شان

از غرب استان گلستان تا شرق استان مازندران گسترش دارد یک اثر از موسیقی نواحی مازندران را انتخاب می‌کنند و در پایان بندی، آن اثر را با ریتم چوب بازی خراسانی ترکیب می‌کنند و همزمان با آن ریتم اقدام به تشت زنی که هنر دیگری نزد مردم نواحی مازندران و گیلان است، می‌کنند. در ظاهر همه این گونه‌ها که به هنر و فرهنگ برخی خطه‌های ایران مربوط است با هم ترکیب می‌شود و در ظاهر یک اتفاق و تلافی میان آن گونه‌ها پدید می‌آورد اما این نکته مطرح می‌شود که براساس چه منطق فرهنگی، هنری و استدلالی این تلفیق در قالب ظاهری یک ترکیب پدید آمده است؟! جالب است که این ناهمگونی و ارائه یک اثر خلاف یک منطق مشخص فرهنگی و هنری بسیار مورد تشویق و توجه داوران عصر جدید قرار می‌گیرد و حتی داور می‌تخصص

از آنکه گروه‌هایی که حرکات ورزشی و نمایشی اجرا می‌کنند، با اضافه کردن چند فرد کم سن و سال و شیرین زبان عملاً می‌دانند که نمره تأیید را از داوران در مرحله مقدماتی کسب می‌کنند. اجراهای تکراری و تقلید حتی در جزئیات از گروه‌هایی که به مراحل بالاتر راه یافته‌اند (از جنسیت بی‌مورد تا سن و سال نفرات گروه) بیانگر آن است که فرمول راهیابی به مرحله بالاتر

فرهنگی و هنری کشور قرار دارند به هر قیمت خود را در آن معرفی کنند تا بلکه از این طریق بخت هنری‌شان باز شود! این در حالی است که اگر برنامه عصر جدید بدرستی در آن کارکردی که در ابتدا مبنی بر کشف و معرفی استعدادها، هنری و ورزشی و متمرکز بر واقعیت کشور ایفای نقش می‌کرد، شاید به نحو بهتری می‌توانست به‌عنوان یک مکتب زمینه‌ساز در جهت کشف و معرفی استعدادها به دستگاه‌های گوناگون اجرایی فرهنگی و هنری و ورزشی و... کشور برای اعمال توجه و حمایت جور سال‌ها بی‌برنامگی در زمینه باورسازی استعدادها، گوناگون در کشور را به جان بخرد و به نحو اصولی و صحیح آن را به مسیر درستش هدایت کند.

این جنس موارد در مجموع منجر به آن شده تا برنامه عصر جدید هرچه به جلو و فصل‌های متکرر بعدی پیش

استعدادیابی در رسانه را مورد خدشه قرار می‌دهد، مجبور است تا برای ایجاد سرگرمی بیشتر با حضور گروه‌ها و آثار آنها، آن وجه سرگرمی را بازتولید و تقویت کند، تا آنجا که ممکن است هجو و سطحی نگری و ظاهرپردازی در مواجهه با آثار دریافتی و بعضاً غیراصولی و خلاف استعداد به تبدیل شود. بنابراین داوران برای اصلاح این روند قابل توصیه است؛ ابتدا اینکه این برنامه با روشن کردن معیارهای مشخص استعدادسنج در جهت عیارسنجی آثار ارائه شده توسط افراد و گروه‌ها و انتخاب چینی‌شان داوران بر این مبنا به هدف استعدادیابی خود در مقابل سرگرم‌سازی صرف بازگردد؛ این اقدام سوگیری داوران به اعمال نظر شخصی و سلیقه خود پیرامون آثار ارائه شده را مهار می‌کند که از مهم‌ترین عوارض مثبت آن، کنترل حواشی و پرخاشگری و هیجان زدگی که گاهی نزد داوران است. دوم، قابل توصیه اکید است که صد اوسیمای دارا بودن اهرم و بازوی معاونت استان‌ها به سهولت توسط صد اوسیمای استانی به استعدادهایی می‌تواند دسترسی داشته باشد که حتی در دورترین نقاط کشور زیست می‌کنند و هنرنمایی و مهارتی از خود بروز می‌دهند که ضمن معرفی شدن می‌تواند در مقابل بسیاری از آثار دیگر (و بعضاً تکراری و تقلیدی) از وجوه استعدادیابانه و نوآورانه و خلاقانه خصوصاً بومی هر منطقه برخوردار باشند. برنامه عصر جدید می‌تواند با کمک این معاونت به جای بازکردن بیش از اندازه فضای برنامه برای هر مهارت تقلیدی و بعضاً تکراری که از مفهوم استعداد بسیار دور است، به کشف استعدادها و واقعی دست پیدا کند که حقیقاً از جنبه بداعت و تازگی و نوآوری سرآمد هستند. این اقدام ضمن آنکه یک جذابیت واقعی ناشی از همسویی با اهداف استعدادیابانه می‌تواند برای برنامه عصر جدید فراهم کند، کمک می‌کند تا این برنامه در جهت اصلاح مفهوم استعداد از غیراستعداد یا مشابه آن نزد مخاطب یک عملکرد آموزشی ابتدا بوده فاصله بگیرد و صرفاً به جنبه سرگرم‌سازی در قالب رسانه باطناری و هجوپردازی‌های ضمنی در برخی قسمت‌ها نزدیک می‌شود.

با همین شکل و شمایل به مسیر خود ادامه دهد، به صورتی ضمن آنکه مفهوم برای شرکت‌کنندگان فاش شده است.

فاصله از استعدادیابی

رخدادی که مطرح شد شاهدهی بر آن مدعاست که برنامه عصر جدید اساساً نه تنها از کارکرد استعدادیابانه خود فاصله گرفته است بلکه محلی شده تا گروه‌های جوان و عمدتاً شهرستانی که بسیار مورد بی‌مهری و کم‌توجهی توسط دستگاه کلان

می‌رود، از صورت و هدف استعدادیابی خود که وظیفه اصلی و مقرر آن در ابتدا بوده فاصله بگیرد و صرفاً به جنبه سرگرم‌سازی در قالب رسانه باطناری و هجوپردازی‌های ضمنی در برخی قسمت‌ها نزدیک می‌شود.

با همین شکل و شمایل به مسیر خود ادامه دهد، به صورتی ضمن آنکه مفهوم

